

GAC-631

B. Com. (Sem. VI) Examination

March / April - 2017

**CC - 301 : Money, Financial Systems &
Indian Economy - II**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવ્યા છે.

- ૧ (અ) ભારતીય રિઝર્વ બેંકનાં મુખ્ય કાર્યો જણાવી, તેની નાણાકીય નીતિનો પરિચય આપો. ૧૪
અથવા
- ૧ (અ) વસતિ સંક્રમણનો સિદ્ધાંત સમજાવી ભારતમાં વસતિ-વિસ્ફોટના કારણો ચર્ચો. ૧૪
- ૧ (બ) ભારતમાં કૃષિક્ષેત્રે ટેકનોલોજીકલ પરિવર્તનોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ (બ) ભારતમાં જાહેરક્ષેત્રનું મહત્વ સમજાવો. ૧૪
- ૨ ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો. ૨૦
(૧) શાખ-સર્જનની પ્રક્રિયા સમજાવો.
(૨) ભારતમાં વસતિનીતિ
(૩) ખેતીમાં સંસ્થાકીય સુધારા
(૪) વિશિષ્ટ આર્થિક વિસ્તાર

GAC-631]

1

[Contd...

- ૩ ટૂંકમાં જવાબ આપો (ગમે તે છ) ૧૨
(૧) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની મર્યાદાઓ જણાવો.
(૨) નાણાંનું મૂલ્ય એટલે શું ?
(૩) બેન્ક એટલે શું ?
(૪) વસતિ વૃદ્ધિની અસરો જણાવો.
(૫) ખેતપેદાશ ખરીદ-વેચાણની ખામીઓ જણાવો.
(૬) ખેતીક્ષેત્રે નીચી-ઉત્પાદકતાના કારણો જણાવો.
(૭) નાના ઉદ્યોગની વ્યાખ્યા આપો.
(૮) નાના ઉદ્યોગોની સમસ્યાઓ જણાવો.
- ૪ સાચો વિકલ્પ દર્શાવો. 10
(૧) ભારતમાં ચલણી નોટો બહાર પાડે છે.
(અ) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (બ) મધ્યસ્થ બેન્ક
(ક) સહકારી બેન્ક (ડ) ભારતનો નાણાવિભાગ
- (૨) રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાની સ્થાપનાનું વર્ષ
(અ) ૧૯૩૫ (બ) ૧૯૪૭
(ક) ૧૯૪૯ (ડ) ૧૯૫૧
- (૩) નીચેનામાંથી કયું નાણાકીય નીતિનું સાધન છે.
(અ) વ્યાજનો દર (બ) નાણાંનો પુરવઠો
(ક) રોકડ અનામત પ્રથા (ડ) ઉપરના બધાજ

GAC-631]

2

[Contd...

(૪) વસતિ વિષયક મૂડીરોકાણ દરનો ખ્યાલ કયા અર્થશાસ્ત્રીએ આપ્યો ?

- (અ) એડમ સ્મિથ (બ) કોલ અને હુવર
(ક) માલ્થસ (ડ) કોલીન ક્લાર્ક

(૫) કયા અર્થશાસ્ત્રીનું નામ વસતિના સિદ્ધાંત સાથે સંકળાયેલું છે ?

- (અ) રિકાર્ડો (બ) માર્કસ
(ક) એડમ સ્મિથ (ડ) માલ્થસ

(૬) વસતિની દૃષ્ટિએ ભારતનો વિશ્વમાં કયો ક્રમ છે ?

- (અ) પહેલો (બ) બીજો
(ક) ત્રીજો (ડ) ચોથો

(૭) ભારતના કૃષિ ક્ષેત્રના વિકાસમાં મહત્ત્વનું પ્રદાન.....

- (અ) હરિયાણી ક્રાંતિ (બ) નાના પાયાના ઉદ્યોગો
(ક) ગૃહ ઉદ્યોગો (ડ) ચેત ક્રાંતિ

(૮) ભારતમાં હરિયાણી ક્રાંતિના પિતા.....

- (અ) ડો. એન.એસ. સ્વામીનાથન
(બ) પ્રો. પી.આર. બહાનંદ
(ક) શ્રી કુરીયન
(ડ) માર્શલ

(૯) ગૃહ અને નાના પાયાના ઉદ્યોગો

- (અ) ઉત્પાદનલક્ષી (બ) રોજગારલક્ષી
(ક) આંતરિક વેપારમાં વૃદ્ધિ (ડ) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં વૃદ્ધિ

(૧૦) ગ્રામીણ વિકાસ સંબંધે કયા ઉદ્યોગો મહત્ત્વના છે ?

- (અ) કૃષિ આધારિત (બ) મોટા પાયાના ઉદ્યોગો
(ક) મલ્ટીનેશનલ કંપનીઓ (ડ) નાના પાયાના ઉદ્યોગો

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures on right side indicate marks.

1 (a) Explain the functions of Reserve Bank of India and introduce its credit control policy. 14

OR

(a) Explain the demographic theory of population and discuss the reasons of population explosion. 14

(b) Discuss the technological changes in India agricultural. 14

OR

(b) Explain the importance of public sector in India. 14

2 Write any short notes : (any two) 20

- (1) Explain the process of credit creation.
- (2) Population policy in India.
- (3) Institutional reforms in Agriculture.
- (4) Special Economic Zone.

3 Give short answer : (any six) 12

- (1) State the limitation of Reserve Bank of India.
- (2) What is meaning of value of money ?
- (3) What is meaning of Bank ?
- (4) State the effects of population explosion.
- (5) State the default purchase sales of Agricultural products.
- (6) State the cause of low productivity of agricultural sector.
- (7) Give definition of small industries.
- (8) State the problems of small scale industries.

4 Choose correct alternative from given below. 10

- (1) Who does issue currency not in India ?
(A) State Bank of India
(B) Central Bank
(C) Cooperative Bank
(D) Finance Dept. of India
- (2) Establishment of Reserve Bank of India
(A) 1935 (B) 1947
(C) 1949 (D) 1951

(3) Which of the following is the instrument of monetary policy ?

- (A) Rate of Interest (B) Money Supply
(C) Cash Reserve Ratio (D) All above

(4) Which economist gave the concept of population related money lending rate ?

- (A) Adam Smith (B) Kaul and Hoover
(C) Malthus (D) Colin Clark

(5) Which economist name is related with theory of population ?

- (A) Recardo (B) Marx
(C) Adam Smith (D) Malthus

(6) According to population of the World India's number is _____

- (A) The first (B) The second
(C) The third (D) The fourth

(7) An important role of India's agricultural sector's development

- (A) Green Revolution
(B) Small Scale Industries
(C) Cottage Industry
(D) White Revolution

<https://www.hnguonline.com>

- (8) Who is the father of green revolution ?
- (A) Dr. N.S. Swaminathan
 - (B) Prof. P.B. Brahmanand
 - (C) Shri Curien
 - (D) Prof. Marshall
- (9) Cottage and small scale industry
- (A) Production oriented
 - (B) Employment oriented
 - (C) Increasing in domestic trade
 - (D) Increasing in International trade
- (10) Which industries are important related to the development of rural sector ?
- (A) Agro based industry
 - (B) Large scale industry
 - (C) Multinational Companies
 - (D) Small Scale industry

<https://www.hnguonline.com>

<https://www.hnguonline.com>